

ԾԱՆ-ի սույն թարգմանությունը հիմնված է փաստաթղթի՝ 2016թ. հունիսի 23-ով թվագրված անգլերեն տարբերակի վրա:

ASIAN DEVELOPMENT BANK

Հայաստան. Հայաստան-վրացական սահման միջպետական ճանապարհի (M6՝ Վանաձոր-Բագրատաշեն) բարելավման ծրագիր

Ծրագրի անվանումը	Հայաստան-վրացական սահման միջպետական ճանապարհի (M6՝ Վանաձոր-Բագրատաշեն) բարելավման ծրագիր	
Ծրագրի համարը	49244-002	
Երկիր	Հայաստան	
Կարգավիճակ	Առաջարկված է	
Ծրագրի տեսակը / Աջակցության եղանակը	Վարկ	
Ֆինանսավորման աղբյուրը /Գումարը	Վարկ. Հայաստան-վրացական սահման միջպետական ճանապարհի (M6՝ Վանաձոր-Բագրատաշեն) բարելավման ծրագիր	
	Սովորական կապիտալ ռեսուրսներ	50.00 միլիոն ԱՄՆ դոլար
	Եվրոպական ներդրումային բանկ	50.00 միլիոն ԱՄՆ դոլար
Ռազմավարական նպատակներ	Շրջակա միջավայրի տեսանկյունից շարունակական աճ Ներառական տնտեսական աճ Տարածաշրջանային ինտեգրում	
Փոփոխության շարժիչ ուժերը	Կառավարման և կարողությունների զարգացում Գիտելիքային լուծումներ Գործընկերություններ Մասնավոր հատվածի զարգացում	
Ոլորտ / Էնթաճյուղ	Տրանսպորտ – ճանապարհային տրանսպորտ (ոչ քաղաքային)	
Գենդերային	Գենդերային բաղադրիչներ չկան	

հավասարություն և
ինտեգրում

Նկարագրություն

ՀՀ կառավարությունը դիմել է ԱԶԲ-ին խնդրանքով՝ զուգահեռ համաֆինանսավորելու այս ծրագիրը Եվրոպական ներդրումային բանկի (ԵՆԲ) հետ միասին՝ տրամադրելով վարկ, որի գումարը կազմում է 35.6 մլն եվրո (40.5 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումար 2015 թ. մայիսի դրությամբ): Ծրագիրը մշակվել է ԵՆԲ-ի կողմից 2014թ. մարտին: Տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրությունն ու շրջակա միջավայրի և սոցիալական ազդեցության գնահատումն ավարտվել են 2015թ. մարտին, իսկ մանրամասն նախագծումն ավարտվել է 2015.թ հոկտեմբերին: Հիմնվելով տեխնիկատնտեսական ուսումնասիրության և մանրամասն նախագծման տվյալների վրա, ծրագրի ընդհանուր ներդրումային արժեքը կազմում է մոտ 127 մլն ԱՄՆ դոլար, այդ թվում՝ 20% ԱԱՀ, և այն բաշխվելու է ԱԶԲ-ի, ԵՆԲ-ի և Հայաստանի կառավարության միջև: Ծրագիրը բաժանված է երկու մասի, յուրաքանչյուրը մոտ հավասար արժողությամբ՝ 40 միլիոն ԱՄՆ դոլար (առանց ԱԱՀ): Մաս 1 (K0 + 000 K38 + 450) և մաս 2 (K38 + 450 K91 + 000): Պայմանավորվածության համաձայն, ԵՆԲ-ն պետք է զուգահեռ համաֆինանսավորի մաս 1-ը, իսկ ԱԶԲ-ն կֆինանսավորի մաս 2-ը:

Ծրագրի հիմնավորումը և
կապը երկրի /
տարածաշրջանի
ռազմավարության հետ

Առաջարկվող ծրագիրը համահունչ է կառավարության ռազմավարությանը՝ զարգացնելու կայուն և բարձր որակի ճանապարհային ենթակառուցվածքը, և համապատասխանում է ԱԶԲ-ի տրանսպորտային ռազմավարությանը՝ Հայաստանը Վրաստանի հետ կապող այլ ճանապարհների բարելավման առումով: Ծրագիրը սկսվում է Վանաձորից, որը Հայաստանի երրորդ ամենամեծ քաղաքն է և գտնվում է Երևանից դեպի հյուսիս 130 կմ հեռավորության վրա, և ավարտվում է Բագրատաշեն քաղաքում, Վրաստանի հետ սահմանին՝ ընդհանուր երկարությունը 90 կմ: Վանաձորի և Ալավերդիի միջև (մոտ 44 կմ) ճանապարհն անցնում է լեռնային հատվածում մի քանի կտրուկ շրջադարձերով, կտրուկ թեքություններով, նեղ կամուրջներով և երեք հին թունելներով, որոնք պետք է նորացվեն: Ճանապարհը խոցելի է բնության աղետների, ջրհեղեղների, ձյան, սողանքների և ընկնող ժայռաքարերի առկայության պատճառով, ինչը բացասաբար է ազդում ճանապարհի սպասարկման մակարդակի վրա և ճանապարհից օգտվողների համար ճանապարհային անվտանգության ռիսկերի մեծ հավանականություն է ստեղծում: Ծրագիրը

կկրճատի Հայաստանի և Վրաստանի միջև ճանապարհորդության ժամանակը թե՛ ուղևորների և թե՛ բեռների համար, կնվազեցնի տրանսպորտային ծախսերը և կվերացնի ճանապարհային անվտանգությանը սպառնող վտանգները:

Ծրագրի ազդեցությունը	Կանխել ճանապարհային ցանցի արագացված վատթարացումը և ապահովել անվտանգ, արագ և հեշտ փոխադրում:
Արդյունքը	Տրանսպորտի արդյունավետության ու անվտանգության բարելավում M6՝ Վանաձոր - Բագրատաշեն հատվածում:
Ելքային արդյունքները	M6՝ Վանաձոր - Բագրատաշեն հատվածի բարելավում Ճանապարհային անվտանգության և տարողունակության բարելավում

Աշխարհագրական դիրքը

Երաշխիքների դասերը

Շրջակա միջավայր	B
Հարկադիր վերաբնակեցում	B
Տեղաբնիկներ	C

Բնապահպանական և սոցիալական ասպեկտների ամփոփագիր

Բնապահպանական ասպեկտներ Վերակառուցումը տեղի կունենա առկա օտարման գոտու շրջանակներում, չի նախատեսվում հողի խոշոր օտարում, սակայն հայտնաբերվել են վերաբնակեցման և բնապահպանական փոքրածավալ ազդեցություններ: Նախնական գնահատումը, որը հիմնված է ԵՆԲ-ի ուսումնասիրության վրա, նշում է, որ մի քանի կառույցներ մասնակի ազդեցության կենթարկվեն ծրագրի արդյունքում: Աննշան վերադասավորումների արդյունքում հավանական է, որ լրացուցիչ հող կպահանջվի աշխատանքների համար: Կպատրաստվի վերաբնակեցման ծրագիր և շրջակա միջավայրի նախնական քննություն: Ծրագիրը նախնական դասվել է B կարգի շրջակա միջավայրի պահպանության տեսանկյունից:

Հարկադիր վերաբնակեցում

Առաջարկվող ծրագիրը նախատեսում է վերակառուցել և բարելավել առկա երկգիծ M6 մայրուղին, որը գտնվում է Հայաստանի հյուսիսում՝ Վանաձորից Ալավերդի ընկած հատավածից մինչև Վրաստանի հետ սահմանը՝ մոտ 90 կմ ընդհանուր երկարությամբ, ԵՆԲ-ի կողմից զուգահեռ համաֆինանսավորմամբ: ԵՆԲ-ի ծրագիրը ներառում է առաջին 37 կմ, իսկ ԱԶԲ-ի ծրագիրը՝ վերջին 53 կմ: ԱԶԲ-ն և ԵՆԲ-ն պայմանավորվել են միասնական մոտեցում կիրառել սոցիալական ռիսկերի գնահատման և պլանավորման գործընթացում, որը ներառում է փաստաթղթերի, խորհրդատվության և հրապարակման/բացահայտման/ վերաբերյալ պահանջները: ԱԶԲ-ի ծրագրի համար կատարվելու է մոտ 70,000 մ² հողի օտարում ճանապարհի բարելավումների կարևորագույն կետերում, սակայն ֆիզիկական տեղահանում չի նախատեսվում: Առաջարկվող ծրագրի հարկադիր վերաբնակեցման ասպեկտը դասվել է B կարգի: Վերաբնակեցման ծրագիրը մշակվում է որպես ծրագրի նախապատրաստման տեխնիկական օժանդակության մի մաս:

Տեղաբնիկներ

Առաջարկվող ծրագիրը նախատեսում է վերակառուցել և բարելավել առկա երկգիծ M6 մայրուղին, որը գտնվում է Հայաստանի հյուսիսում՝ Վանաձորից Ալավերդի ընկած հատավածից մինչև Վրաստանի հետ սահմանը՝ մոտ 90 կմ ընդհանուր երկարությամբ, ԵՆԲ-ի կողմից զուգահեռ համաֆինանսավորմամբ: ԵՆԲ-ի ծրագիրը ներառում է առաջին 37 կմ, իսկ ԱԶԲ-ի ծրագիրը՝ վերջին 53 կմ: ԱԶԲ-ն և ԵՆԲ-ն պայմանավորվել են միասնական մոտեցում կիրառել սոցիալական ռիսկերի գնահատման և պլանավորման գործընթացում, որը ներառում է փաստաթղթերի, խորհրդատվության և հրապարակման/բացահայտման/ վերաբերյալ պահանջները: Լինելու է մինիմալ հողի օտարում և կարևորագույն կետեր, ինչը մասնակիորեն կազդի հողատերերի վրա, բայց երկիրը չունի տեղաբնիկների համայնքներ, ինչպես դրանք սահմանված են սոցիալական և բնապահպանման անվտանգության քաղաքականությունում գործառնական նպատակներով: Առաջարկվող ծրագրի տեղաբնիկների ասպեկտը դասվել է C կարգի:

Հաղորդակցություն շահակիցների հետ, նրանց մասնակցությունն ու խորհրդատվությունը

Ծրագրի նախագծման փուլում

Խրախուսվում է շահագրգիռ կողմերի մասնակցությունը հանդիպումներին ծրագրի նախագծման ընթացքում:

Ծրագրի իրականացման փուլում

Պարբերաբար կանցկացվեն հանրային խորհրդակցություններ համապատասխան ՀԿ-ների և տեղական բնակիչների հետ՝ ապահովելու ավելի լայն մասնակցություն և տեղեկատվության փոխանակում:

Բիզնես հնարավորություններ

Խորհրդատվական ծառայություններ Բոլոր խորհրդատվական ծառայությունները, որոնք պետք է ֆինանսավորվեն, պատվիրվելու են ԱԶԲ-ի խորհրդատվական ծառայությունների օգտագործման վերաբերյալ ուղեցույցների համաձայն:

Գնումներ Բոլոր ապրանքներն ու աշխատանքները, որոնք պետք է ֆինանսավորվեն, պատվիրվելու են ԱԶԲ-ի գնումների վերաբերյալ ուղեցույցի համաձայն:

Պատասխանատու պաշտոնյաներ

Պատասխանատու պաշտոնյա ԱԶԲ-ում Ջիանգրո Նինգ

Պատասխանատու բաժին ԱԶԲ-ում Կենտրոնական և արևմտյան Ասիայի բաժին

Պատասխանատու ստորաբաժանում ԱԶԲ-ում Տրանսպորտի և կապի ստորաբաժանումը, Կենտրոնական և արևմտյան Ասիայի բաժին

Իրականացնող գերատեսչություններ **Տրանսպորտի և կապի նախարարություն,**
Հայաստան, Երևան
Փոստարկղ 69, 0010
Նալբանդյան փ.

Ժամանակացույց

Հայեցակարգի ընդունում 2016թ. մարտի 30-ը

Փաստերի հավաքագրում 2016թ. փետրվարի 15-ից մինչև 2016թ. փետրվարի 26-ը

Տնօրինության վերանայում/հաստատում 2016թ. հուլիսի 19-ը

Հաստատում -

Վերջին ստուգող առաքելություն -

Ծրագրի ամփոփ նկարագրերը (ԾԱՆ) պարունակում են նախագծի կամ ծրագրի մասին համառոտ տեղեկատվություն: Քանի որ ԾԱՆ-ը ընթացիկ աշխատանքային փաստաթուղթ է, դրա սկզբնական տարբերակում գուցե ներառված չլինեն որոշ տեղեկություններ, սակայն նոր տեղեկությունների ի հայտ գալուն զուգահեռ դրանք նույնպես կներառվեն փաստաթղթում: Առաջարկվող ծրագրերի մասին տեղեկատվությունը նախնական և ուղղորդող բնույթ է կրում: ԱԶԲ-ն տրամադրում է սույն Ծրագրի ամփոփ նկարագրում (ԾԱՆ) պարունակվող տեղեկատվությունը բացառապես որպես օգտվողների համար ռեսուրս՝ առանց որևէ հավաստիացման: Մինչդեռ ԱԶԲ-ն փորձում է ապահովել բարձր որակի բովանդակություն, այդ տեղեկատվությունը տրամադրվում է «ինչպես կա», առանց որևէ տեսակի բացահայտ կամ ենթադրվող երաշխիքների, ներառյալ, առանց սահմանափակման, առևտրային օգուտների, կոնկրետ նպատակի համար պիտանիության և խախտման բացակայության երաշխիքները: ԱԶԲ-ն, մասնավորապես, չի երաշխավորում ցանկացած այդպիսի տեղեկատվության ճշգրտությունը կամ ամբողջականությունը: